

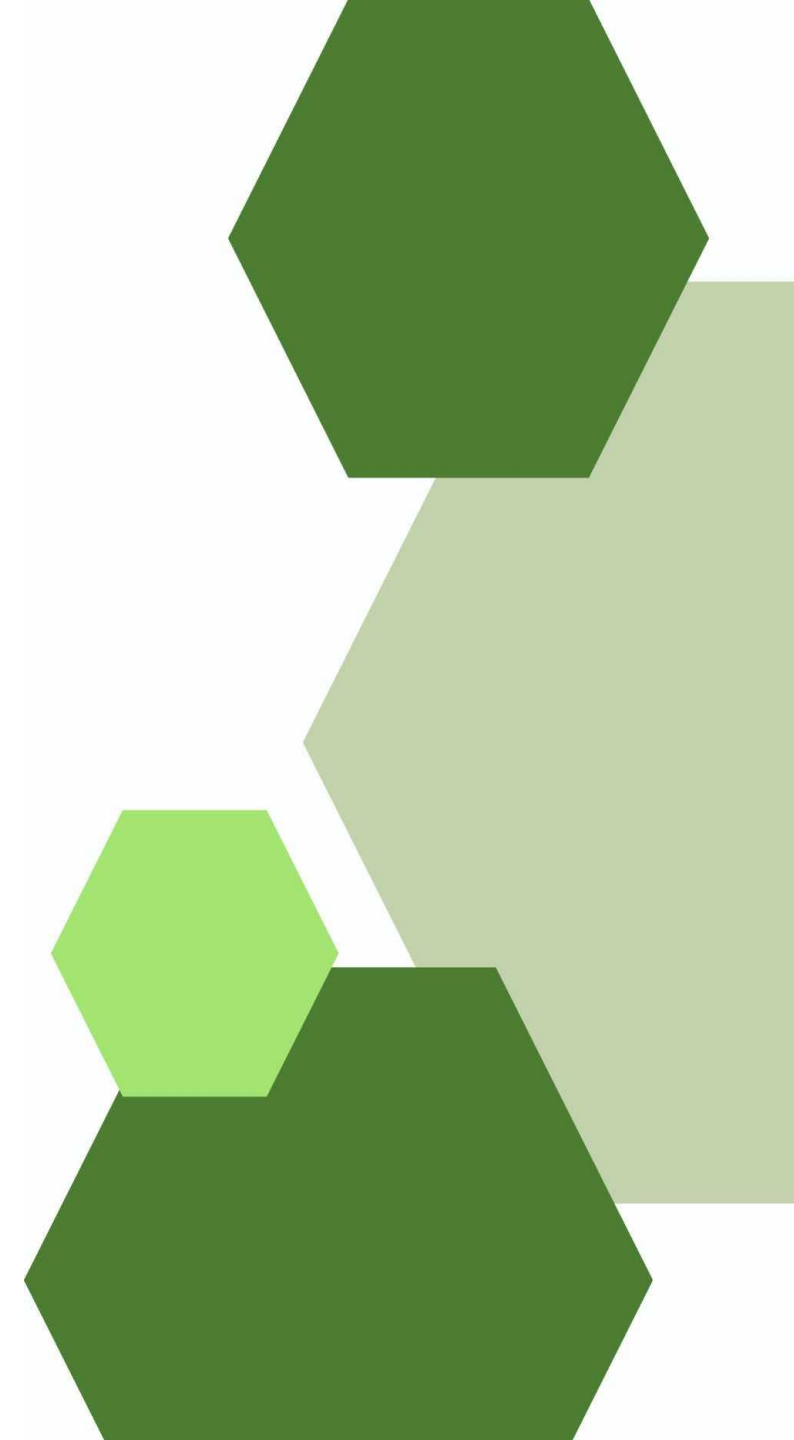

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

ASF - środki kontroli, bioasekuracja zasady przemieszczania świń

Zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającym środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605.

Rozporządzenie 2023/594 wchodzi w życie 21 kwietnia 2023 r.

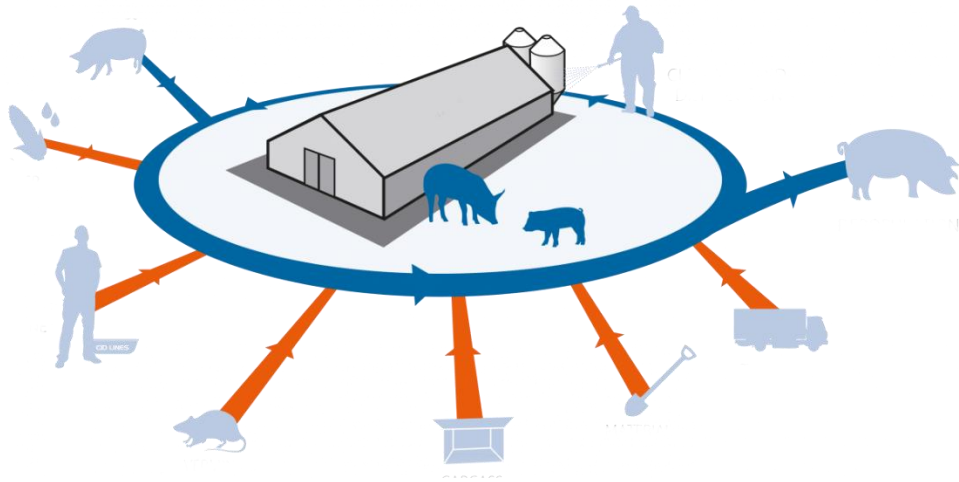

BIOASEKURACJA

- zbiór środków w zakresie zarządzania oraz środków fizycznych stosowanych w celu zmniejszenia ryzyka wprowadzenia i rozprzestrzeniania się chorób zwierząt, infekcji lub infestacji (zarażenia) do, od i w populacji zwierząt:
  - ✓ Infrastruktura
  - ✓ DDD => dezynfekcja, dezynsekcja, deratyzacja;
  - ✓ Procedury w gospodarstwie: obieg środków/sprzętu, pasz, ściółki, plan dot. zdrowia, etc.;
  - ✓ Zachowania ludzi-przestrzeganie ustalonych zasad

Czym jest bioasekuracja?

Celem bioasekuracji jest m.in. ograniczenie lub wyeliminowanie ryzyka wprowadzenia czynnika zakaźnego do stada.

Surowce i mieszanki są chronione przed dostępem dzikich zwierząt.

Na wlotach powietrza i oknach jest założona siatka ochronna.

Koty i psy nie wchodzi do chlewni ani paszarni.

Środki transportu nie wjeżdżają do gospodarstwa; jeśli to konieczne przejeżdżają przez basen/matę dezynfekcyjną.

Gryzonie roznoszą choroby, więc należy regularnie deratyzować chlewnie.

Myśliwi nie mają kontaktu z trzodą chlewną.

Dziki nie mają dostępu do gospodarstwa. Są nosicielami ASF.

Świnie wprowadzane do chlewni mają udokumentowany status zdrowotny.

Do chlewni nie wnosi się wyrobów z dziczyzny.

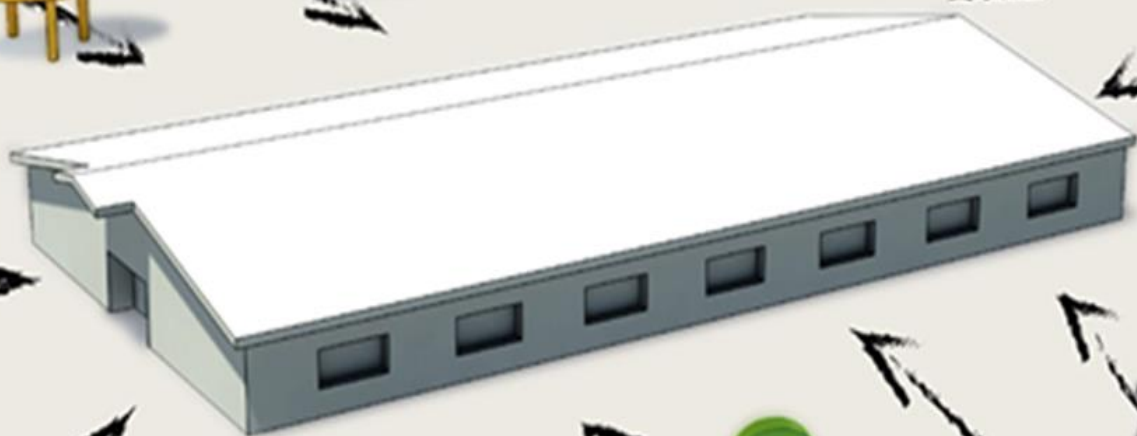
Lekarz weterynarii wchodząc do chlewni przestrzega kwarantanny.

Słomę składa się w miejscu niedostępnym dla dzików. Uwaga na pola pod lasem!

Obsługa nie hoduje własnych świń oraz przestrzega zasad bioasekuracji.

Osoby wchodzące do chlewni zawsze zmieniają odzież wierzchnią oraz obuwie.

Sprzęt wykorzystywany do produkcji świń służy tylko w jednym gospodarstwie.

Obszary działania

- Bioasekuracja **wewnętrzna** - ograniczenie rozprzestrzeniania się patogenów lub ich wektorów w gospodarstwie. To szereg działań, które powinny być stosowane przez osoby mające **bezpośredni kontakt ze zwierzętami**: osoby wchodzące do budynków i przebywają w pomieszczeniach, w których utrzymywane są zwierzęta.
- Bioasekuracja **chorego stada** - związana jest z zarządzaniem chorym stadem.
- Bioasekuracja **zewnętrzna** - **ograniczenie rozprzestrzeniania się patogenów lub ich wektorów** w bliższym, lub dalszym otoczeniu gospodarstwa. Skupia się na działaniach dążących do prawidłowego zabezpieczenia budynków inwentarskich przed kontaktem ze środowiskiem zewnętrznym, głównie przed

Przepisy KRAJOWE-

w całym kraju obowiązują wymogi:

- **utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach**, w których są utrzymywane tylko świny, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne
- **zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świny**, przed dostępem zwierząt wolno żyjących i domowych,
- **wyłożenie mat dezynfekcyjnych przed wejściami do pomieszczeń**, w których są utrzymywane świny, i wyjściami z tych pomieszczeń,
  - **szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia,**
  - **długość – nie mniejsza niż 1 m**, a także stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym **skuteczność działania środka dezynfekcyjnego**,

- karmienie świń paszą **zabezpieczoną** przed dostępem zwierząt wolno żyjących i domowych,
- wykonywanie czynności związanych z obsługą świń **wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie,**
- stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, **środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń**, w tym
  - mycie i odkażanie rąk oraz
  - oczyszczanie i odkażanie obuwia.

- używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą **świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonych wyłącznie do wykonywania tych czynności,**
- **bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń,**
- **uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków, w których są utrzymywane świnię,**
- wdrożenie programu **monitorowania i zwalczania gryzoni;**

Rejestry:

- **środków transportu wjeżdżających do gospodarstwa służących do przewozu świń, paszy, UPPZ;**
- **osób, które wchodziły do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie;**
- **spis posiadanych świń, z podziałem na kategorie produkcyjne: prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki oraz jego bieżąca aktualizacja.**

- przy wejściach do budynków, w których utrzymywane są zwierzęta, znajdują się tablice z napisem "**Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony**"
- świnie wprowadzane do gospodarstwa zaopatrzone są w świadectwo zdrowia
- w gospodarstwie przez 3 lata przechowuje się dokumentację weterynaryjną dotyczącą przebiegu leczenia i przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych
- hodowca przechowuje przez okres 3 lat dokumentację dotyczącą padłych zwierząt
- przestrzegany jest zakaz żywienia świń odpadami gastronomicznymi lub materiałem paszowym zawierającym odpady gastronomiczne

ZAKAZ

karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z OOO II oraz OOO III, **chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce** w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub **składowano** w miejscu niedostępnym dla dzików **co najmniej przez 30 dni** przed ich podaniem świniom,

wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnie, **słomy na ściótkę** dla zwierząt pochodzącej z OOO II i III, chyba że tę **słomę poddano obróbce** w celu unieszkodliwienia wirusa ASF lub **składowano** w miejscu niedostępnym dla dzików **co najmniej przez 90 dni** przed jej wykorzystaniem,

wnoszenia i wwożenia na teren gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie, zwłok dzików, tusz dzików, części tusz dzików i UPPZ pochodzących z dzików oraz materiałów i przedmiotów, które mogły zostać skażone wirusem ASF,

wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w **ciągu ostatnich 48 godzin uczestniczyły** w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt.

DODATKOWO w OOO I, II, III:

nakazuje się wyłożenie mat dezynfekcyjnych odpowiednio przed:

- **wejściami do gospodarstwa**, w którym są utrzymywane świnie i **wyjściami z tego gospodarstwa**,
- **wjazdami do gospodarstwa**, w którym są utrzymywane świnie, i **wyjazdami z tego gospodarstwa** – a także stałe utrzymywanie wyłożonych mat w stanie zapewniającym skuteczność działania środka dezynfekcyjnego/lub
  - zastosowanie niecek dezynfekcyjnych lub
  - innych urządzeń do dezynfekcji (np. **bramy dezynfekcyjne**).

Nowe rozporządzenie 2023/594

- ustanawia środki szczególne w zakresie zwalczania ASF
  - ma zastosowanie do przemieszczania przesyłek:
    - świń,
    - materiału biologicznego,
    - świeżego mięsa i produktów mięsnych, w tym ostonek,
    - UPPZ.
- w obszarze objętym **ograniczeniami I**,
  - w obszarze objętym **ograniczeniami II**,
  - w obszarze objętym **ograniczeniami III**,
  - w strefach objętych zakażeniem,
  - i poza ww. obszarami

Od 21 kwietnia 2023 r. zastępuje RWK 2021/605

Bioasekuracja wg nowego rozp. 2023/594

Wzmocnione wymogi bioasekuracji wskazane są
załączniku III do RWK 2023/594 z dnia 16 marca 2023 r.

Wymogi dla przemieszczania zwierząt w obszarach objętych ograniczeniami I, II i III będą obowiązywały

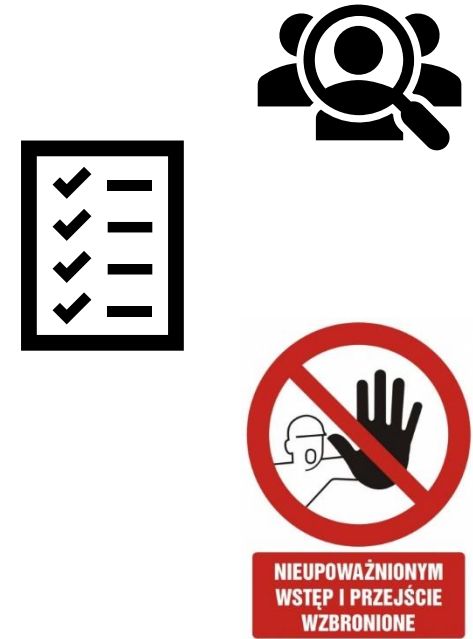
WSZYSTKIE gospodarstwa, z których będą przemieszczane świnie

- niezależnie od tego, czy przemieszczanie odbywać się będzie poza strefy czy w obrębie stref.

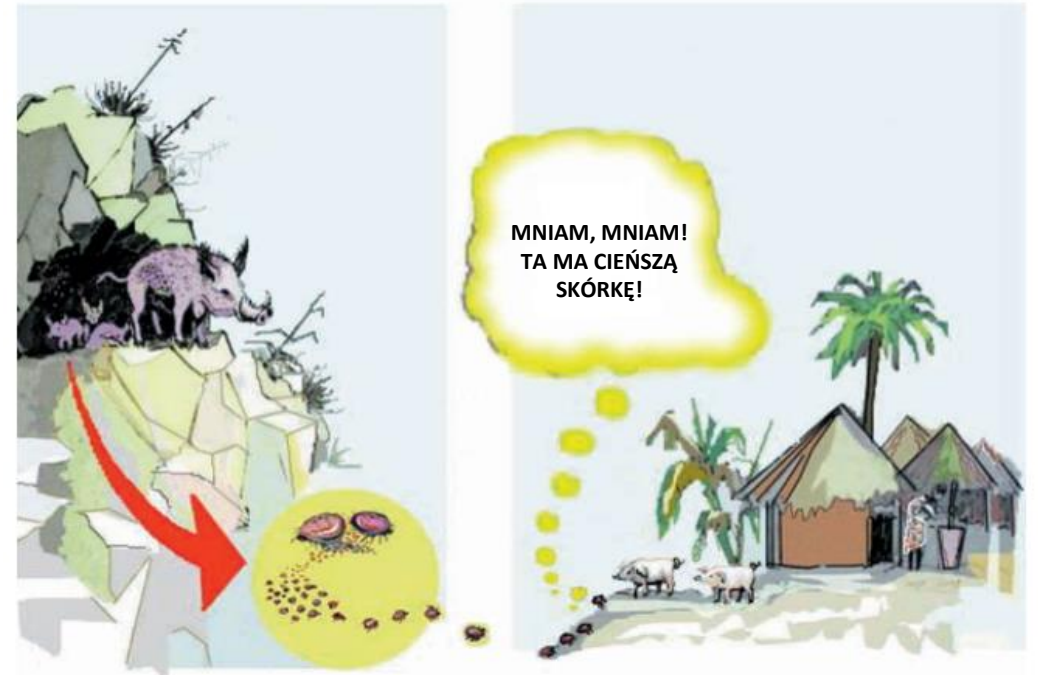
Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

- **brak bezpośredniego i pośredniego kontaktu między utrzymywanymi świniami i:**
  - innymi świniami z innych gospodarstw;
  - dzikami;
- **odpowiednie środki higieniczne** – zmiana odzieży i obuwia przy wchodzeniu do i opuszczaniu pomieszczeń, w których są świnie;
- umożliwiać **mycie i odkażanie rąk** oraz **odkażanie obuwia** przy wchodzeniu do pomieszczeń, w których są świnie;
- **48 godzin od zakończenia działalności łowieckiej** związanej z dzikami lub jakimkolwiek innym kontakcie z dzikami => brak kontaktu ze świniami;
- **zakaz wstępu nieupoważnionych osób** lub **środków transportu** do zakładu, w tym do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnie;
- **prowadzenie ewidencji osób** i **środków transportu** mających dostęp do zakładu, w którym utrzymywane są świnie;

Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

- **Pomieszczenia i budynki zakładu**, w którym utrzymywane są świnie, **muszą**:
  - być zbudowane w taki sposób, **aby żadne inne zwierzęta nie mogły wejść** do pomieszczeń i budynków ani mieć kontaktu z utrzymywanymi świniami, ich paszą i materiałem ściótkowym. **W szczególności struktura i budynki zakładu muszą gwarantować, że świnie nie mają żadnego kontaktu z dzikami;**
  - umożliwiać mycie i odkażanie rąk;
  - posiadać **odpowiednie warunki do zmiany obuwia i odzieży** przy wejściu do pomieszczeń, w których utrzymywane są świnie;
  - w stosownych przypadkach, **umożliwiać czyszczenie i odkażanie pomieszczeń**, z ewentualnym wyjątkiem terenu w pobliżu budynków zakładu, w którym świnie trzymane są na wolnym wybiegu, gdzie takie czyszczenie i dezynfekcja mogłyby być niewykonalne;
  - posiadać odpowiednią **ochronę przed owadami i kleszczami** – jeśli wymagane przez właściwy organ

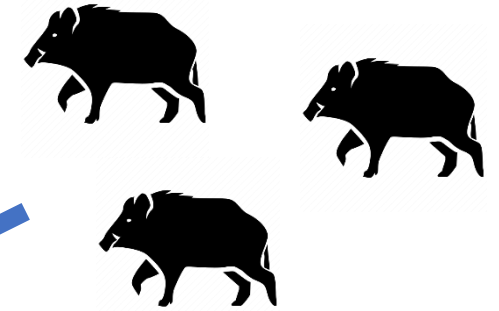
Źródło: <https://www.fao.org/3/x8060e/x8060e00.htm>

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

Środki bioasekuracji w zakładach przemieszczających świnie

- Gospodarstwa muszą posiadać **OGRODZENIA OCHRONNE** co najmniej:
- pomieszczeń, w których utrzymywane są **świnie**,
- oraz
- budynków, w których przechowuje się **paszę i ściótkę- zabezpieczenie przed kontaktem z innymi osobami/ zwierzetami/ dzikami**

PLAN BIOASEKURACJI

Zatwierdzony przez właściwy organ państwa członkowskiego z uwzględnieniem profilu zakładu i przepisów krajowych, który obejmuje co najmniej...

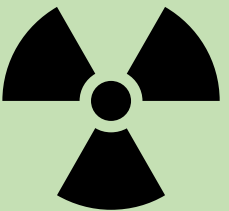
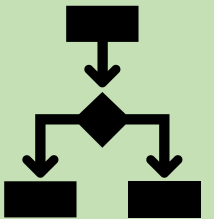
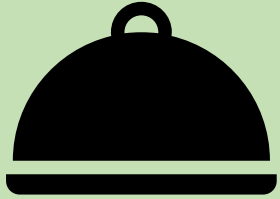
GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

- Ustanowienie czystych i brudnych stref dla pracowników – właściwych dla typologii zakładu;
- ustanowienie i, w stosownych przypadkach, **przegląd rozwiązań logistycznych dotyczących wprowadzania do zakładu nowych utrzymywanych świń**;
- procedury **czyszczenia** i **dezynfekcji** obiektów, środków transportu, wyposażenia i higieny personelu;
- **przepisy dotyczące żywności dla personelu na miejscu oraz zakaz trzymania przez personel świń, w stosownych przypadkach – tam gdzie jest to istotne i jeżeli ma to zastosowanie na podstawie ustawodawstwa krajowego danego państwa członkowskiego**;
- cykliczny **program podnoszenia świadomości** dla personelu w zakładzie;

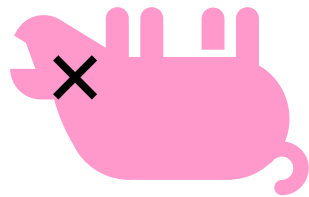
- ustanowienie i, w stosownych przypadkach, **przegląd rozwiązań logistycznych** w celu zapewnienia właściwego rozdzielania różnych jednostek epidemiologicznych oraz **uniknięcia bezpośredniego lub pośredniego kontaktu świń z UPPZ** i innymi jednostkami;
- procedury i instrukcje dotyczące **egzekwowania wymogów w zakresie bioasekuracji podczas budowy** lub **naprawy pomieszczeń** lub **budynków**;
- **audyt wewnętrzny** lub **samoocena** w celu egzekwowania środków bioasekuracji;
- ocena konkretnych zagrożeń dla bezpieczeństwa biologicznego i procedury stosowania odpowiednich środków ograniczających ryzyko w odniesieniu do zakładów, w których świnie są tymczasowo lub stale trzymane na wolnym powietrzu.

Przy niepokojących objawach u świni zgłoś to lekarzowi weterynarii

**PODEJRZENIE WYSTĄPIENIA CHOROBY
(badania kliniczne, badanie laboratoryjne)**

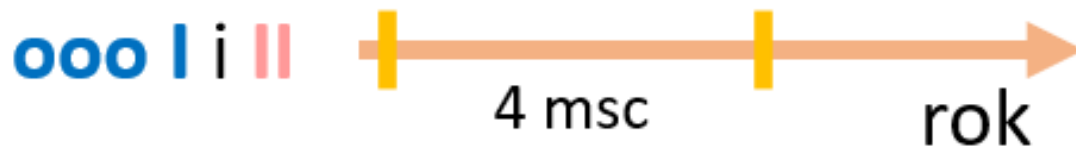

Wizyty ULW w gospodarstwie...

Lokalizacja gospodarstwa
warunkuje częstotliwość kontroli!

Wizyta ULW w zakładzie dokonującym wysyłki:

- **co najmniej raz** po umieszczeniu w obszarach objętych ograniczeniami lub
- w **okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających** przemieszczenie

2 razy w roku w odstępie co najmniej 4 miesięcy

Co 3 miesiące –
chyba że poprzednie kontrole wypadły
pozytywnie => 2 razy do roku

ZAPAMIĘTAJ!!!

KAŻDE PRZEMIESZCZENIE PRZESYŁKI ŚWIŃ MUSI
UZYSKAĆ **ZEZWOLENIE** OD PLW !!!

PRZESYŁCE MUSI TOWARZYSZYĆ ŚWIADECTWO
ZDROWIA !

GŁÓWNY
INSPEKTORAT
WETERYNARII

PLW UDZIELA **ZEZWOLENIA** NA TRANSPORT ŚWIŃ, GDY SPEŁNIONE SĄ WARUNKI...

Wszystkie przemieszczenia, na które udzielono zezwolenia, muszą być realizowane:

- w **pierwszej kolejności** z wykorzystaniem gł. autostrad i poł. kolejowych,
- **unikając przejazdu w pobliżu zakładów**, w których utrzymywane są **zwierzęta z gatunków wrażliwych**,
- **bez rozładunku** lub **postoju**, aż do rozładunku w zakładzie przeznaczenia.

PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia **wyznacza zakład przeznaczenia** i zawiadamia on właściwy organ odpowiedzialny za zakład przeznaczenia o takim wyznaczeniu.

PLW odpowiedzialny za zakład pochodzenia **weryfikuje**, czy zakład przeznaczenia zgadza się na wspomniane wyznaczenie oraz na przyjmowanie każdej przesyłki zwierząt lub produktów.

PLW wydaje zezwolenia na przemieszczenie jeśli uzna, że ryzyko rozprzestrzeniania ASF jest ZNIKOME

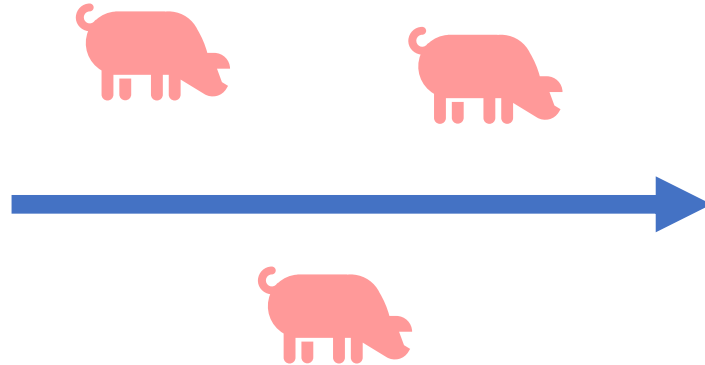
Przy udzielaniu zezwolenia na przemieszczanie zwierząt PLW zapewnia, aby takie **przemieszczanie nie stwarzało zagrożenia rozprzestrzenienia się choroby** na podstawie:

- **badania klinicznego**, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane;
- w stosownych przypadkach, **badania laboratoryjnego**, z pozytywnymi wynikami, zwierząt utrzymywanych w zakładzie, w tym zwierząt, które mają być przemieszczane; oraz
- wyników **wizytacji w gospodarstwie – jeśli dostępne**

Przy udzielaniu zezwolenia na transport produktów **właściwy organ musi zapewnić**:

- a) **wyraźnie oddzielenie**, w trakcie całego procesu produkcji i przechowywania produktów od produktów, które **nie kwalifikują się** do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami;
- b) produkty **nie mogą** być transportowane wraz z produktami, które nie kwalifikują się do wysłania poza obszar objęty ograniczeniami.

Przy przyznawaniu odstępstw **PLW zapewnia stosowanie dodatkowych środków bioasekuracji**, począwszy od momentu załadunku, w trakcie całego transportu, do momentu rozładunku we wskazanym zakładzie przeznaczenia zgodnie z obowiązującymi w nim instrukcjami.

przemieszczanie przesyłek świń utrzymywanych na obszarach objętych **ograniczeniami I, II i III** w obrębie i poza te obszary realizowane środkami transportu, które są:

czyszczone i odkażane (z zastosowaniem odpowiednich biobójczych preparatów) + dokumentacja pod kontrolą PLW

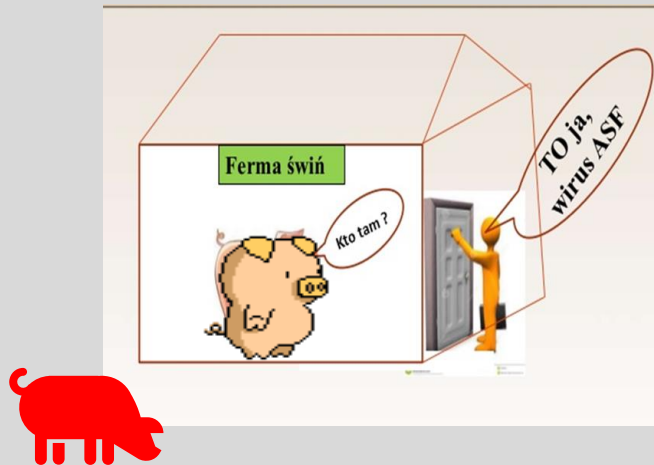
- skonstruowane i utrzymywane **w sposób zapobiegający wszelkim przeciekom** lub **ucieczce zwierząt**, wypadnięciu **produktów** lub **wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt**;
- oczyszczane i dezynfekowane **niezwłocznie** po każdym transporcie zwierząt, produktów lub wszelkich elementów stanowiących zagrożenie dla zdrowia zwierząt, a następnie, w stosownych przypadkach, dezynfekowane ponownie oraz każdorazowo wysuszone lub pozostawione do wyschnięcia przed jakimkolwiek nowym załadunkiem zwierząt lub produktów; oraz
- w stosownych przypadkach, były poddawane **dezynsekcji i deratyzacji** przed realizacją transportu.

WYMOGI DLA ŚRODKÓW TRANSPORTU

ZAKŁAD DOKONUJĄCY WYSYŁKI

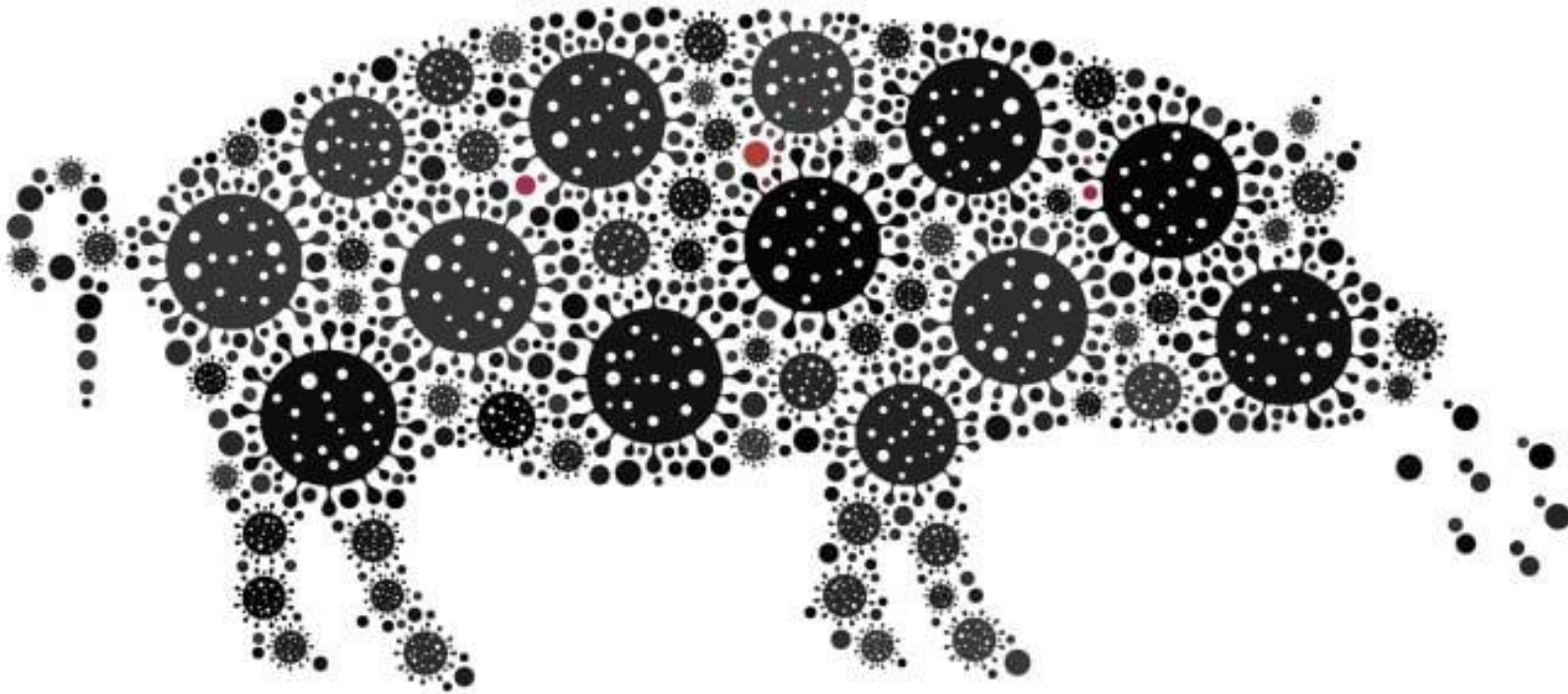

w stosownych przypadkach, **ujemne wyniki badań** w kierunku ASF

ULW na **24 godziny** poprzedzające **przemieszczenie świń** wykonuje **badanie kliniczne świń** (włączając też świnię mającą zostać przemieszczoną lub od których ma zostać pobrany materiał biologiczny)- **brak objawów klinicznych wskazujących na ASF.**

w zakładzie dokonującym wysyłki stosowano **ciągły nadzór w okresie co najmniej dwunastu miesięcy** poprzedzających datę przemieszczenia

ZATRZYMAJ AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ

Wątpliwości? Pytania?

Zapytaj swojego Powiatowego Lekarza Weterynarii !!!